

Després de la crisi, el repacte

Els socis del pacte d'esquerres de les Illes, PSIB, Més i Podem, superen la crisi per la presidència del Parlament.

Reportatge de Miquel Payeras
Fotografies d'Isaac Buj

Després de tres mesos i mig de tensió política a les Illes, finalment la crisi provocada per l'expulsió, de Podem, de Xelo Huertas i el seu consegüent cessament de presidenta del Parlament es va tancar dimarts de la setmana passada, quan Baltasar Picornell, del mateix partit, era elegit nou cap de la Cambra legislativa balear.

Crisi del pacte

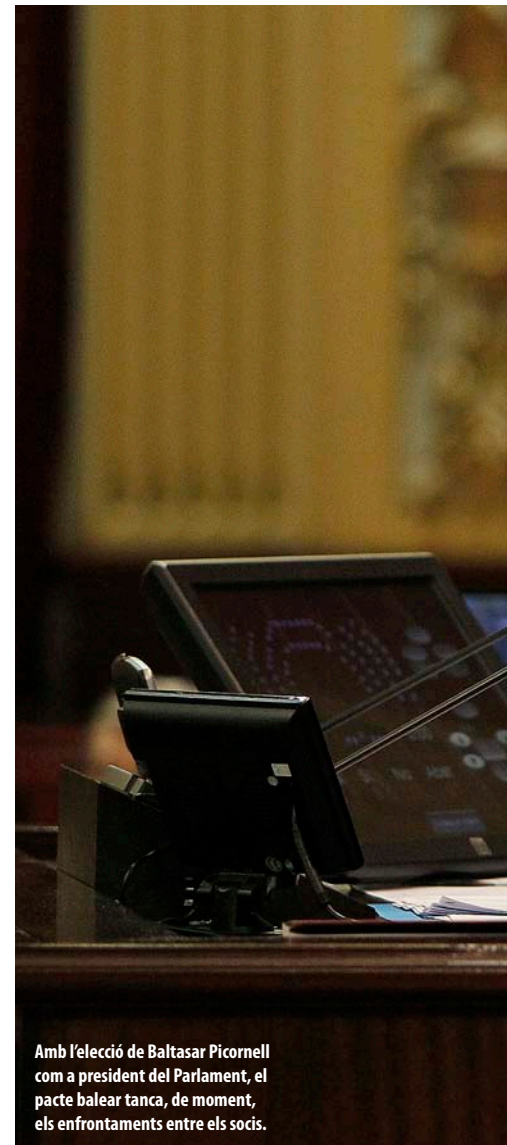
El 7 de novembre la direcció estatal de *Podemos* feia públic que, a instàncies de la cúpula balear, Xelo Huertas, aleshores presidenta del Parlament, la també diputada autonòmica Montserrat Seijas i el membre de la comissió executiva del partit a Balears, Daniel Bachiller, eren suspesos de militància. El motiu que segons Pablo Echenique, secretari d'organització de *Podemos*, justificava la mesura era que tots tres havien intentat "pressionar per interessos personals" durant la negociació del pressupost de les Illes per a 2017, en el sentit que s'afavorís el laboratori dirigit per Bachiller.

Les dues diputades negaren les acusacions –encara ara les neguen, Bachiller s'ha mantingut en silenci– i asseguraren que tot es tractava d'un intent de la direcció de liquidar-les políticament "perquè som crítiques" amb el secreta-

ri general, Alberto Jarabo. Va transcendir aleshores el fort malestar intern amb la cúpula de Palma per part d'un sector crític del partit morat, del qual formaven part Huertas i Seijas, que considera que "hem perdut la identitat" inicial de la formació. Val a dir que la cúpula local compta amb el suport absolut de la direcció estatal de *Podemos*.

L'expedient seguí el seu camí i al cap d'un mes, el 5 de desembre, la comissió de garanties decidia l'expulsió de Huertas del partit. Uns dies més tard feia el mateix amb Seijas i el dirigent orgànic abans citat. Aleshores Jarabo i la portaveu, Camargo, compareguren davant dels periodistes en roda informativa per assegurar: "Presentarem un candidat [del seu partit] que ha de ser el nou president del Parlament". Cosa que no tenien tan clara ni el PSIB-PSOE ni Més.

Durant el mes anterior, des de que havia esclatat la crisi interna a Podem, els portaveus dels dos partits que formen l'Executiu, el socialista i l'econacionalista, digueren una vegada i una altra que "es tracta d'una qüestió interna" de la formació morada que "no afecta el Govern ni el pacte" d'esquerres. El 6 de desembre, la presidenta, Francina Armengol, interrogada pels periodistes durant els actes del dia de la Constitució, contestà que "el pacte és entre partits i no entre perso-

Amb l'elecció de Baltasar Picornell com a president del Parlament, el pacte balear tanca, de moment, els enfrontaments entre els socis.

nes i per tant tot això [la tensió en el si de Podem] no afecta de cap manera el Govern ni l'acord" entre PSOE, Podem i Més. Tanmateix, una cosa eren les declaracions públiques i una altra de molt diferent la realitat. Les relacions entre els morats i els socis s'havien deteriorat a marxes forçades. Els socialistes i econacionalistes pressionaven Podem perquè substituís d'una vegada Huertas amb un candidat que "doni garanties d'estabilitat", tal com va exigir Armengol, en una mena d'advertència: "Ha de ser una persona idònia, que no creï problemes als ciutadans". Més o menys les mateixes paraules s'adreçaven des de Més cap als morats.

El que volien els dos partits governamentals eren seguretats que la presidèn-

cia del Parlament no es convertiria en un trampolí per fer espectacles antisistema. Per això exigiren a Podem, durant la primera reunió per mirar de consensuar un nou candidat, que fos algú de pes, o bé el secretari general, Jarabo, o, si no, la portaveu, Camargo. Ni l'un ni l'altra acceptaren. Es més, advertiren que els socis no havien d'intervenir de cap manera en la decisió que prengué el seu partit perquè "els Acords pel Canvi [així anomenen el document que segellà el pacte entre les tres formacions el juny de 2015] són molt clars, ens correspon a nosaltres", advertí Jarabo, en unes declaracions fetes a IB-Ràdio.

Mentrestant, Huertas intentava mantenir-se en el càrrec desesperadament,

amb el suport indirecte del PP, que evità que fos destituïda en dues ocasions. Per culpa d'això, la crisi s'allargava setmana rere setmana i la tensió augmentava. A la fi, el 24 de gener, els conservadors la deixaren caure, fent cas d'un informe dels serveis jurídics de la cambra que assegurava que, si ella es mantenia al davant de la institució, podria incórrer, igual que aquells que li donessin suport, en un supòsit penal de prevaricació. Huertas abandonà el seu despatx. Interinament ocupà la presidència el socialista Vicenç Thomàs.

El repacte

A partir d'aquell moment s'intensifiquen els contactes entre els tres partits

per pactar un substitut. Però foren del tot infructuosos. Els socialistes arribaren a pensar seriosament de plantar-se, si Més els donava suport, i forçar així que Podem hagués d'acceptar un nou president que no fos morat, o trencar el pacte. Es feren córrer diversos noms. Totes les mirades es giraren cap a la diputada per Formentera, teòricament independent tot i que està adscrita al grup parlamentari del PSOE, Sílvia Tur. Els nervis en Podem es posaren de punta i fou quan els seus caps amenaçaren clarament de rebentar l'acord de 2015 si els altres partits no acceptaven un militant seu a la presidència de la cambra: "S'acabaria el pacte, així de clar", sentencià Jarabo.

El portaveu parlamentari del PSIB-PSOE, Andreu Alcover (a l'esquerra), creu que la relació amb Podem és com el *partido a partido* de Simeone. O sigui, cal negociar cada llei. Nel Martí (a la dreta), portaveu menorquí de Més, confessa que té dubtes sobre com anirà la relació amb Podemos en el que resta de legislatura.

→ Però socialistes i econacionalistes no afliixaren. Armengol, el dia 30, deia: “Hem d’assegurar l’estabilitat” i per tant el substituït “ha de donar garanties” a tots els socis. El problema era que el grup parlamentari de Podem tenia molt poc on triar. I qui volien que fos l’elegit, la candidatura del qual va ser posada sobre la taula durant una reunió amb els socis, Baltasar Picornell, aixecava urticària a les cúpules de Podem i Més.

Picornell, de 39 anys, de professió fuster metàl·lic, sense estudis superiors, activista del 15-M, del qual hi ha nombrosos testimonis a través d’internet d’ell contra el Borbó, entre d’altres postures reivindicatives, provocava calfreds entre els socis. No l’acceptaren. Explicaren que “no dona garanties”, que “no té experiència” i d’altres arguments per l’estil, poc concrets. Jarabo esclatà i assegurà davant dels periodistes que “el que passa és que Balti és fuster metàl·lic, no té estudis superiors i per això no el volen, es tracta de pur clasmisme”.

Els socis encaixaren molt malament la crítica al secretari general de Podem. El portaveu parlamentari socialista Andreu Alcover rememorava la setmana passada per a aquest setmanari que allò els “va saber molt de greu perquè era mentida, així no es comporta un soci”. Al seu parer no hi hagué cap tipus de clasmisme sinó que el que volie “és que Pode-

mos donés seguretats que no hi hauria espectacles antisistema des de la presidència del Parlament”, ja que el que no podien “acceptar de cap manera era que una institució que és de tots els ciutadans pogués servir per fer reivindicacions d’aquest estil”.

A partir de l’enfrontament, que pareixia l’anunci de la segura ruptura, sovintejaren els contactes entre els socis. I, com sol passar en política, després de la tempesta arribà la calma i allò que semblava impossible que s’arreglés, s’arreglà en un tres i no res. Finalment, Picornell i Podem van donar paraula que no hi haurà “espectacles” a la presidència de la cambra, que no es provocaran situacions incòmodes amb el rei espanyol quan arribi a Palma –el president del Parlament, entre d’altres autoritats, el rep a l’aeroport– i que Picornell suavitzarà el màxim possible les seves formes. Amb aquestes garanties, finalment, els socialistes i els econacionalistes donaren el seu vist-i-plau a votar Baltasar Picornell.

Es tracta d’una mena de repacte. Així ho confessa implícitament Laura Camargo: “Hem assolit una sèrie de compromisos entre els socis perquè no hi hagi més errades”. Per la seva banda, Jarabo troba que en el futur no haurien “de fer tant de renou i les discrepàncies les hauríem de tractar allà on pertoca, que és a la comissió de seguiment” del pacte.

El portaveu socialista, Alcover, féu cara de circumstàncies quan aquest setmanari li demanà pel futur de la relació entre els socis: “Confiam que tot vagi bé, però... Això és com el *partido a partido* de Simeone, hem d’anar llei a llei”. Des de Més, Nel Martí es mostrà menys diplomàtic: “Preferiem una altra proposta [de president] però ja està fet i ara li donam total suport; a nosaltres el que ens interessa és la feina que faci, que faci allò que en aquests quasi dos anys no s’ha fet, com és la comissió general de consells insulars, que posi en marxa el sistema de videoconferència que uneixi el Parlament des de Mallorca amb les altres illes... Volem confiar que es farà, que tot anirà bé, però una cosa és el desig i una altra la realitat. Sincerament, *Podemos* no ofereix molta estabilitat. M’agradaria que s’hagués acabat l’espectacle, però...”

A l’oposició estan segurs que no s’ha acabat. “Podemos provoca inestabilitat a les institucions i així continuarà essent”, conclou la portaveu parlamentària conservadora, Margalida Prohens. I des del regionalista PI (Proposta per les Illes), el seu president, Jaume Font, comentava a aquesta publicació que “tot aquest *show* ha fet veure que el pacte [d’esquerres] és un descontrol absolut”, així que, resumia sorneguer, “ara els de Podemos faran bondat... fins a Pasqua”.